

NOTAT

Indsatsområder:	Fælles beredskabsplan	Dato:	27 april 2016
Emne:	Principper for samspil med beredskabet	Udarb. /init.	KLPA/LJPT/
Fordeling:	UÅ Sekretariatet, Styregruppen		

Baggrundsnotat for fælles beredskabsplan

1 Indledning og formål

Dette notat indeholder en kortfattet beskrivelse af "Beredskabet" og dets rolle og funktion i forbindelse med oversvømmelser, herunder især principperne for hvordan beredskabet arbejder i samspil med kommunerne i Usserød Å Samarbejdet.

Teksten er et uddrag af én af artiklerne i slutrapporten om Usserød Å LIFE projektet, og giver en sammenhængende forklaring og forståelsesramme, som kan være værdifuld for det fortsatte arbejde med den fælles beredskabsplan.

2 Forståelse af beredskabets rolle og funktion

En forudsætning for at sikre miljø og vandkvalitet i åen og undgå oversvømmelser er, at selskabernes og forvaltningernes relationer til beredskabet i det pågældende område er gode, at roller og ansvar er klart defineret og at der eksisterer et fælles grundlag (beredskabsplaner med tilhørende øvelser) at arbejde ud fra.

Det er i det hele taget relevant at afstemme omgivelsernes forventning til beredskabets indsats før, under og efter en hændelse. Borgere forventer typisk, at kommunerne "ordner alt", men faktum er, at der ikke eksisterer normer eller standarder for, hvilken indsats kommuner skal yde. Indsatsen er altid en konsekvens af den konkrete situation og der foretages altid en prioritering. Det er netop her det er vigtigt at kommunikere klart og tydeligt, fordi forventningerne til kommunernes indsats i forbindelse med oversvømmelser typisk er høje og ukonkrete.

Beredskabet kan være en udefinerlig størrelse, når begrebet bruges i forbindelse med netop indsatsen for at forebygge og afværge skader på liv og ejendom, som følge af oversvømmelser og lignende. For hvad og hvem er beredskabet egentlig?

Normalt ser borgerne kun den del af det kommunale redningsberedskab som har de "blå blink", men kommunens samlede beredskab omfatter mange andre enheder og forvaltninger, som kan aktiveres.

Der skelnes imellem det statslige redningsberedskab (Beredskabsstyrelsen, en række ekspertberedskaber og de statslige centre) og det kommunale redningsberedskab. Det kommunale redningsberedskab er det kommunale brandvæsen og al indsats baserer sig på Beredskabsloven¹, hvoraf det fremgår, at det kommunale brandvæsens opgave er at forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer,

¹ Kapitel 3, § 12, Lovbekendtgørelse nr. 660 af 10/06/2009.

NOTAT

herunder krigshandlinger, eller overhængende fare herfor og det er lovens prioritering (menneskeliv, værdier og miljø) som følges.

Udgangspunktet for kommunens beredskab er det såkaldte sektoransvar, som også er beskrevet i Beredskabsloven². Sektoransvaret betyder, at den myndighed, virksomhed eller institution, der til daglig har ansvaret for et område, også har ansvaret ved ekstraordinære hændelser, større ulykker og katastrofer.

Ved f.eks. større oversvømmelser inden for kommunegrænsen, der kræver en indsats ud over indsatsen fra det kommunale redningsberedskab vil den kommunale beredskabsstab - typisk med borgmester og kommunaldirektør i spidsen - prioritere kommunes samlede indsats, midler og udstyr. Ved større hændelser, som involverer flere kommuner, vil Politiet påtage sig den koordinerende ledelse og indkalde den lokale beredskabsstab i politikredsen (LBS). Ved meget store landsdækkende hændelser vil den nationale operative stab (NOST) træde sammen under politiets ledelse og ligeledes skabe overblik og prioritere indsatsen/indsatserne.

3 Kommunale beredskabsplaner og den fælles Usserød Å beredskabsplan

Kommunen er forpligtet til at udarbejde en samlet overordnet plan for kommunens beredskab (Niveau I). Niveau I-planen fokuserer på store, ekstraordinære og tværgående hændelser.

Niveau I-planen understøttes af Niveau II-planer (delberedskabsplaner for de enkelte forvaltningsområder) og Niveau III-planer (beredskabsplaner for konkrete objekter eller hændelser, som håndteres decentralt).

Den særlige beredskabsplan for Usserød Å er en fælles objekt plan. Der skal være en entydig sammenhæng mellem de kommunale beredskabsplaner og objektplanen.

Beredskabsplanerne beskriver hvordan og hvornår de enkelte aktører i beredskabet skal samarbejde før, under og efter en hændelse. Den kan også beskrive hvilke ressourcer af alle slags (udstyr, mandskab etc.) som parterne har til rådighed.

Hvis der opstår nødsituationer i form af oversvømmelser eller tilsvarende som følge af ekstremregn etc. skal Forsyningerne samarbejde med det samlede beredskab i det/den pågældende område/kommune.

Nordsjællands Brandvæsen vil – uanset at der foreligger en særlig beredskabsplan for Usserød Å – således ikke kunne "favorisere" området omkring Usserød Å i en situation, hvor det f.eks. regner kraftigt i hele Nordsjælland. En akut indsats i en sådan situation vil altid basere sig på redningsberedskabets samlede vurdering af situationen. Dertil kommer at, hvis den lokale beredskabsstab under politiets ledelse etableres, vil den skulle foretage en helhedsorienteret vurdering af situationen i hele Politikredsen og dermed prioritere mandskab og materiel på tværs af kommunerne.

---

² Kapitel 5, § 24-28, Lovbekendtgørelse nr. 660 af 10/06/2009.

NOTAT

4 Samarbejdet i praksis

Udfordringen for Usserød Å samarbejdet er således at inddrage alle interessenter så meget som muligt i både udarbejdelsen og implementeringen af de kommunale beredskabsplaner og beredskabsplanen for Usserød Å. Beredskabsplanen og øvelserne er helt centrale, fordi det er her hvor Usserød Å samarbejdets parter overfor hinanden og omverdenen tilkendegiver, hvad der skal foretages og af hvem før, under og efter en hændelse og med hvilke ressourcer. Man kan tale om en slags "musketer-ed", som således laves "i fredstid" og som beskriver hvad hver aktør bidrager med.

I praksis har ovenstående den konsekvens, at hvis Usserød Å Samarbejdet oplever en hændelse som er "begrænset" til Usserød Å og opland, så vil Usserød Å Beredskabsplanen træde i kraft. Hvis Usserød Å derimod blot er et af de steder, hvor en hændelse rammer inden for kommunegrænsen, så "afgiver" Samarbejdet kompetence til den lokale kommunale beredskabsstab, og staben foretager så prioriteringerne. Når alle aktører rammes af oversvømmelser, så indgår objektplanen altså som et væsentligt element i den samlede indsats, som andre aktører end Usserød Å Samarbejdet så har kommandoen over.

Det er vigtigt at "træne" samarbejdet mellem de enkelte aktører i Usserød Å Beredskabsplanen ved øvelser, sådan at planen jævnlige bliver "trykprøvet", evalueret og revideret samtidig med at aktørernes kendskab til hinanden sikres. Hvis beredskabsplanen har været i brug i en aktuel hændelse, så skal der ligeledes sikres en erfaringsopsamling med henblik på optimering af planen.